

De brug met het veld, versteviging van een bestaande structuur

H.A. Bijlmer

De periode dat men in twee werelden tegelijk staat, is leerzaam. Recentelijk ben ik overgestapt van een laboratorium microbiologie 'in het veld' naar een 'centrum'. Het centrum is het RIVM van waaruit veel lijnen liggen naar het veld en veel lijnen samenkomen vanuit het veld. Door een lange opzegtermijn heeft de transmissie van de ene wereld naar de andere iets weg gekregen van een 'slow virus'-infectie, maar daar houdt de vergelijking op, want in tegenstelling tot een virus is hierover nagedacht.

In ieder geval stond ik gedurende een lange periode nog met één been in het veld en met het andere al in het centrum. In de nieuwe functie kom je dan in een bestaande, goed lopende, indrukmakende organisatie met een laboratoriumpotentieel waar je in het veld alleen van mocht dromen. De meeste dingen lopen prima, sommige dingen zijn nog niet geregeld, maar daaraan wordt gewerkt. En in dat laatste deel zitten de leerzame momenten.

Na een episode van inwerken begrijp je opeens waarom bepaalde initiatieven minder goed uit de startblokken zijn gekomen vanuit het centrum en ook waarom bepaalde wensen van het veld niet in vervulling gaan. Waarom leveren de collegae in het veld niet alle materialen en gegevens aan, zodat daarmee in het belang van de openbare gezondheidszorg verdere typering of surveillance kan worden gedaan? Waarom kan het centrum zijn resultaten niet snel, liefst elektronisch, terugrapporteren naar het veld, zodat daarmee de directe patiëntenzorg is gebaat? Je kunt de antwoorden op die vragen met de ene dan wel de andere pet op gemakkelijk beantwoorden, waardoor een beter begrip ontstaat voor het gehele proces en tegelijkertijd de schakels zijn te benoemen die ontbreken in de ketting.

De leermomenten worden door de dubbelganger ook beleefd wanneer met frisse blik en vol energie de waargenomen lacunes worden ingevuld. Het grote centrum blijkt niet makkelijk uit de startblokken te komen. De lijnen mogen dan kort zijn, het blijken er nogal veel te zijn, waardoor de instemming of advies van deze of gene al snel niet wordt gevraagd of ingewonnen. Bij een groot infectieprobleem is 'in het veld' een crisisteam binnen twee uur bij elkaar en zijn de taken verdeeld; bij de grote broer heeft dat meer voeten in de aarde. Ook kan het een verhelderende ervaring zijn wanneer je zowel de verzender bent van een bericht (met uiteraard een relevante boodschap) als de ontvanger van (weer) een bericht.

Laat ik echter niet te veel stil blijven staan bij de mogelijk minder soepel verlopende puntjes, maar hardop zeggen dat het buitengewoon leuk is om de stap naar een *Nationaal Referentie Instituut* te maken, met een andere invalshoek op infectieziekten te kijken vanuit een landelijk perspectief. Niet meer toekijken van een afstand naar de gebeurtenissen rond de Oxa-48-problematiek, de EHEC-uitbraak, de Q-koorts- of Lyme-diagnostiek, maar actief mee te werken aan mogelijke oplossingen. En dan blijkt dat er nog veel aan de weg kan worden getimmerd om de brug naar het veld te verstevigen.

De 'Transmissieroute' wordt voortgezet door Jan van Zeijl, arts-microbioloog, Izore, Friesland

Correspondentieadres: dr. H.A. Bijlmer, hoofd afdeling Bacteriologie en Parasitologie, RIVM-CIB-LIS, e-mail: henk.bijlmer@rivm.nl